

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин

27 серпня 2024 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Конституційне право»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 256 «Національна безпека
(за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»
освітньо-професійна програма ««Національна безпека
(за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»
факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри
права та правоохоронної діяльності
26 серпня 2024 р., протокол № 8

Завідувач кафедри

Іван ДРАГАН

Гарант освітньо-професійної
програми

Ірина СУПРУНОВА

Розробник: д.юр.н., доц., доцент кафедри права та правоохоронної діяльності
Тетяна БАРАНОВСЬКА

Житомир
2024

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 2

Робоча програма навчальної дисципліни «Конституційне право» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» за освітньо-професійною програмою «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»	Обов’язкова	Обов’язкова
Модулів – 1	Спеціальність 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»	Рік підготовки	
Змістових модулів- 2		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин 90		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 3 самостійної роботи – 2,6	Освітній ступінь «бакалавр»	32 год.	6 год.
		Практичні	
		16 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		42 год.	80 год.
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47% самостійної та індивідуальної роботи.

для заочної форми навчання – 11% аудиторних занять, 89 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право» є формування знань, вмінь та практичних навичок у сфері загальногорозуміння конституційного права, як галузі права, галузі законодавства, Конституції України та її розвитку, конституційного ладу як об'єкту забезпечення національної безпеки, основ правового статусу людини і громадянина, форм безпосередньої демократії, конституційної системи органів державної влади, територіального устрою, конституційних засад місцевого самоврядування.

Завдання вивчення дисципліни «Конституційне право»

- засвоєння теоретичних основ сучасного конституціоналізму, правового регулювання конституційного ладу України та його засад, конституційно-правового статусу людини і громадянина, основ безпосереднього народовладдя, засад організації та функціонування вищих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, основ територіального устрою України, поняття конституційної відповідальності;

- надання системи теоретичних знань, необхідних для виконання функцій у майбутній професійній діяльності та здатним вирішувати професійні задачі і практичні проблеми в сфері національної безпеки в умовах динамічних змін та сучасних викликів на основі глибоких знань змісту Конституції України та керуючись її принципами та нормами;

- формування розуміння важливості громадської участі у демократичній державі;

- вироблення готовності долучатися до вирішення суспільних проблем та реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей** зі спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК 8. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК 1. Здатність застосовувати знання провідних безпекових теорій, концепцій, учень, розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери національної безпеки, знати її цінності та досягнення.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 5

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів навчання** за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»:

ПРН 1. Реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства (вільного, демократичного) та необхідність його сталого безпечного розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ПРН 2. Використовувати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області.

ПРН 21. Вміти ідентифікувати та аналізувати проблеми, пов'язані з корупцією та недоброчесністю, формувати та оцінювати шляхи їх вирішення як у професійній діяльності, так і у суспільному житті на рівні, необхідному для формування нетерпимості до будь-яких проявів недоброчесності задля утвердження цінностей доброчесного суспільства.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право» здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 6

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Основи конституційного права України

Тема 1. Конституційне право – провідна галузь національного права. (ЗК 1, ЗК 5, ЗК 8, СК 1, ПРН 1, ПРН 2)

1. Поняття і предмет галузі конституційного права. Місце та роль конституційного права в системі права України.
2. Джерела галузі конституційного права України. Конституція України та конституційні закони як правова основа у сфері національної безпеки і оборони. Міжнародні договори та умови їх чинності.
3. Поняття та види конституційно-правових відносин. Суб'єкти та об'єкти конституційно-правових відносин. Юридичні факти в конституційному праві
4. Відповідальність в конституційному праві. Суб'єкти та підстави конституційно-правової відповідальності. Конституційно-правова відповідальність посадових осіб та органів публічної влади.
5. Поняття, предмет та система науки конституційного права. Конституційне право як навчальна дисципліна.

Тема 2. Конституція України та її розвиток (ЗК 1, ЗК 5, ЗК 8, СК 1, ПРН 1, ПРН 2)

1. Визначення конституції та її сутність. Предмет та функції конституції. Види конституцій.
2. Порядок прийняття та внесення змін до Конституції України. Установчий характер конституційних положень.
3. Місце Конституції України в системі національного законодавства, що визначає правову основу державної політики у сфері національної безпеки України.
4. Основні риси та особливості Конституції України.
5. Юридичні властивості Конституції України.
6. Правова охорона Конституції України.
7. Значення Конституції України для розвитку української державності.

Тема 3. Конституційний лад і його закріплення в Конституції України. (ЗК 1, ЗК 5, ЗК 8, СК 1, ПРН 1, ПРН 2)

1. Поняття конституційного ладу та його співвідношення з державним ладом. Ознаки і принципи конституційного ладу України.
2. Гуманістичні і демократичні засади конституційного ладу України.
3. Механізм української держави і її основні функції.
4. Конституційне закріплення форми української держави. Україна – унітарна республіка. Основні риси республіканської форми правління. Види республік. Державний режим України.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 7

5. Поняття і сутність суспільного ладу. Основні принципи суспільного ладу. Система суспільного ладу.

Тема 4. Основи правового статусу людини і громадянина (ЗК 1, ЗК 5, ЗК 8, СК 1, ПРН 1, ПРН 2)

1. Правовий статус людини і громадянина як інститут конституційного права. Структура правового статусу людини.

2. Механізм реалізації і гарантії прав та свобод людини і громадянина. Особливості захисту прав людини в умовах війни

3. Співвідношення міжнародно-правового і національного регулювання прав і свобод людини та забезпечення міжнародних стандартів прав і свобод людини в Україні.

4. Поняття громадянства і належність до громадянства України. Принципи громадянства України. Набуття громадянства та припинення громадянства України. Органи, які вирішують питання, пов'язані з громадянством України.

5. Правовий статус іноземців та осіб без громадянства в Україні. Правова регламентація режиму іноземців в Україні. Права, свободи і обов'язки іноземців. Депортація іноземців. Екстрадиція іноземців іноземній державі.

6. Правовий статус біженців.

Тема 5. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні (ЗК 1, ЗК 5, ЗК 8, СК 1, ПРН 1, ПРН 2)

1. Конституційні права і свободи людини і громадянина. Поняття та співвідношення.

2. Класифікація конституційних прав і свобод людини і громадянина. Права людини і права громадянина.

3. Покоління прав людини.

4. Особисті та політичні права і свободи.

5. Соціально-економічні і соціально-культурні права людини.

6. Права людини в умовах воєнного стану

7. Конституційні обов'язки громадян України та людини: поняття та співвідношення.

Тема 6. Народне волевиявлення (ЗК 1, ЗК 5, ЗК 8, СК 1, ПРН 1, ПРН 2)

1. Поняття виборів та їх соціальна функція. Види виборів. Виборче право та виборча система. Особливість виборчої системи України.

2. Принципи виборчого права і їх закріплення в Конституції України. Принципи вільних виборів. Загальне, рівне і пряме виборче право.

3. Поняття виборчого процесу. Правова регламентація стадій виборчого процесу.

4. Поняття і соціальна функція референдумів. Види референдумів, предмет всеукраїнського референдуму.

5. Правова регламентація питань організації референдумів та визначення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 8

їх результатів. Правові наслідки референдуму.

6. Відповідальність за порушення виборчих прав громадян.

Змістовий модуль 2. Конституційні засади організації державної влади та місцевого самоврядування в Україні

Тема 7. Конституційна система органів державної влади (ЗК 1, ЗК 5, ЗК 7, ЗК 8, СК 1, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 21)

1. Конституційне-правове регулювання питань організації і діяльності органів державної влади.

2. Поняття, ознаки та конституційна система органів державної влади в Україні. Види органів державної влади.

3. Механізм стримувань та противаг в системі влади України.

4. Конституційний статус органів законодавчої, виконавчої і судової влади

5. Принципи організації і діяльності органів державної влади, їх конституційне закріплення.

6. Місце, роль та конституційна основа функціонування політичних та безпекових інститутів України для ефективного здійснення заходів при виконанні обов'язків з питань забезпечення національної безпеки.

Тема 8. Конституційно-правовий статус Верховної Ради в Україні (ЗК 1, ЗК 5, ЗК 7, ЗК 8, СК 1, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 21)

1. Місце та роль Верховної Ради України в механізмі державної влади. Парламент та його ознаки. Види парламентів.

2. Функції Верховної Ради України.

3. Чисельний склад та структура Верховної Ради України.

4. Строк повноважень Верховної Ради України. Дострокове припинення повноважень Верховної Ради Президентом України.

5. Поняття та зміст статусу народного депутата України. Депутатська недоторканність.

6. Повноваження Верховної Ради України: поняття, конституційне закріплення. Повноваження у сфері національної безпеки та оборони.

7. Законодавчий процес та інші парламентські процедури.

8. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини: порядок призначення, повноваження, акти реагування.

Тема 9. Президент України (ЗК 1, ЗК 5, ЗК 7, ЗК 8, СК 1, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 21)

1. Місце та роль Президента України в механізмі державної влади.

2. Порядок обрання Президента України. Законодавство про вибори Президента України.

3. Термін повноважень Президента України. Конституційні підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України. Виконання обов'язків Президента України у разі дострокового припинення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 9

повноважень Президента України.

4. Повноваження Президента України. Повноваження Президента України у сфері зовнішніх відносин, оборони та національної безпеки.

5. Конституційні засади взаємовідносин Президента України і Верховної Ради України та його повноваження у сфері законодавчої влади.

6. Акти Президента України.

7. Рада національної безпеки і оборони України. Порядок формування та статус.

Тема 10. Кабінет Міністрів України, інші органи виконавчої влади (ЗК 1, ЗК 5, ЗК 7, ЗК 8, СК 1, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 21)

1. Місце та роль Кабінету Міністрів України у механізмі державної влади.

2. Склад Кабінету Міністрів України. Порядок формування Кабінету Міністрів.

3. Компетенція Кабінету Міністрів України.

4. Основні форми роботи Кабінету Міністрів України. Постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України. Відповідальність Кабінету Міністрів України.

5. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади: система, порядок формування.

6. Основні завдання та функції міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України. Статус органів виконавчої влади що реалізують державну політику у сфері національної безпеки та оборони.

7. Система місцевих органів виконавчої влади.

8. Правовий статус виконавчої влади в Автономній Республіці Крим.

Тема 11. Конституційні засади судової влади в Україні. Конституційний суд України (ЗК 1, ЗК 5, ЗК 7, ЗК 8, СК 1, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 21)

1. Система судів загальної юрисдикції України. Функції і повноваження судів загальної юрисдикції.

2. Основні засади судочинства в Україні.

3. Правовий статус суддів. Вимоги до кандидатів на посаду судді України. Порядок призначення суддів. Гарантії незалежності суддів

4. Правовий статус прокуратури та адвокатури в процесі здійснення правосуддя в Україні.

5. Конституційний Суд – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні. Склад та порядок формування Конституційного Суду та його склад.

6. Функції та повноваження Конституційного Суду України.

7. Конституційна скарга.

Тема 12. Територіальний устрій України (ЗК 1, ЗК 5, ЗК 8, СК 1, ПРН 1, ПРН 2)

1. Поняття територіального устрою держави. Територіальний та державний устрій.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 10

2. Конституційне закріплення форми державного устрою України як децентралізованої унітарної держави.

3. Адміністративно-територіальна, національна-територіальна і національно-державна автономія. Автономія в Україні.

4. Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим.

5. Загальна характеристика Конституції Автономної Республіки Крим.

6. Поняття та система адміністративно-територіального устрою України.

7. Види адміністративно-територіальних одиниць.

Тема 13. Конституційні засади місцевого самоврядування (ЗК 1, ЗК 5, ЗК 8, СК 1, ПРН 1, ПРН 2)

1. Поняття місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування як елемент конституційного ладу України.

2. Правова, організаційна і фінансова автономність органів місцевого самоврядування.

3. Система принципів і органів місцевого самоврядування.

4. Особливості здійснення місцевого самоврядування в містах Києві та Севастополі.

5. Функції і повноваження та акти органів місцевого самоврядування.

6. Гарантії здійснення повноважень і відповідальність місцевого самоврядування.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 11

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Основи конституційного права України								
Тема 1. Конституційне право України - провідна галузь національного права.	4	2	-	2	4	1	-	3
Тема 2. Конституція України та її розвиток	6	2	-	4	5	1	-	4
Тема 3. Конституційний лад та його закріплення в Конституції України.	6	2	2	2	7	-	1	6
Тема 4. Основи правового статусу людини і громадянина.	4	2	-	2	4	-	-	4
Тема 5. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина.	6	2	2	2	8	1	1	6
Тема 6. Народне волевиявлення.	6	2	-	4	6	-	-	6
Модульний контроль 1	2	-	2	-	-	-	-	-
Разом за модуль 1	34	12	6	16	34	3	2	29
Змістовий модуль 2. Конституційні засади організації державної влади та місцевого самоврядування в Україні								
Тема 7. Конституційна система органів державної влади.	4	2	-	2	4	-	-	4
Тема 8. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.	1-	4	2	4	10	1	1	8
Тема 9. Президент України.	8	4	2	2	10	1	1	8
Тема 1. Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади.	12	4	2	6	12	1	-	11
Тема 11. Конституційні засади судової влади в Україні. Конституційний Суд України.	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 12. Територіальний устрій.	6	2	-	4	6	-	-	6
Тема 13. Конституційні засади місцевого самоврядування.	6	2	-	4	6	-	-	6
Модульний контроль 2	2	-	2	-	-	-	-	-
Разом за модуль 2	56	20	10	26	56	3	2	51
ВСЬОГО	90	32	16	42	90	6	4	80

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 12

5. Теми практичних занять

Метою проведення практичних занять є засвоєння програмного матеріалу, розгляд конкретних ситуацій, розв'язання практичних завдань, пов'язаних з конституційно-правовим регулюванням

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Основи конституційного права України			
3	Тема 3. Конституційний лад та його закріплення в Конституції України.	2	1
5	Тема 5. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина.	2	1
	Модульний контроль 1	2	-
Разом за змістовий модуль 1		6	2
Змістовий модуль 2. Конституційні засади організації державної влади та місцевого самоврядування в Україні			
8	Тема 8. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.	2	1
9	Тема 9. Президент України.	2	1
1-	Тема 1-. Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади.	2	-
11	Тема 11. Конституційні засади судової влади в Україні. Конституційний Суд України.	2	-
	Модульний контроль 2	2	-
Разом за змістовий модуль 2		10	2
РАЗОМ		16	4

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Основи конституційного права України			
1	Тема 1. Конституційне право – провідна галузь національного права. 1. Поняття та види конституційно-правових відносин. Суб’єкти та об’єкти конституційно-правових відносин. Юридичні факти в конституційному праві. 2. Поняття, предмет та система науки конституційного права. Конституційне право як навчальна дисципліна.	2	3
2	Тема 2. Конституція України та її розвиток. 1. Юридичні властивості Конституції України. 2. Правова охорона Конституції України. 3. Значення Конституції як правової основи державності.	4	4
3	Тема 3. Конституційний лад і його закріплення в Конституції України.	2	6

Житомирська політехніка		МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06-05.01/256.00.1/Б/ОК4-1-2024	
		Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 13	
№ з/п	Назва теми				Кількість годин	
					денна форма	заочна форма
	1. Гуманістичні і демократичні засади конституційного ладу України. 2. Поняття і сутність суспільного ладу. Основні принципи суспільного ладу. Система суспільного ладу.					
4	Тема 4. Основи правового статусу людини і громадянина. 1. Співвідношення міжнародно-правового і національного регулювання прав і свобод людини та забезпечення міжнародних стандартів прав і свобод людини в Україні. 2. Правовий статус іноземців та осіб без громадянства в Україні. Правова регламентація режиму іноземців в Україні. Права, свободи і обов'язки іноземців. Депортація іноземців. Екстрадиція іноземців іноземній державі.				2	4
5	Тема 5. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні. 1. Покоління прав людини. 2. Соціально-економічні і соціально-культурні права людини.				2	6
6	Тема 6. Народне волевиявлення. 1.Поняття виборчого процесу. Правова регламентація стадій виборчого процесу. 2.Правова регламентація питань організації референдумів та визначення їх результатів. Правові наслідки референдуму.				4	6
Змістовий модуль 2. Конституційні засади організації державної влади та місцевого самоврядування в Україні						
7	Тема 7. Конституційна система органів державної влади. 1.Механізм стримувань та противаг в системі влади України. 2.Принципи організації і діяльності органів державної влади, їх конституційне закріплення.				2	4
8	Тема 8. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України. 1.Строк повноважень Верховної Ради України. Дострокове припинення повноважень Верховної Ради Президентом України. 2.Уповноважений Верховної Ради України з прав людини: порядок призначення, повноваження, акти реагування.				4	8
9	Тема 9. Президент України. 1.Конституційні засади взаємовідносин Президента України і Верховної Ради України та його повноваження у сфері законодавчої влади. 2. Акти Президента України				2	8
1-	Тема 1-. Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади. 1. Система місцевих органів виконавчої влади. 2. Правовий статус виконавчої влади в Автономній Республіці Крим.				6	11
11	Тема11. Конституційні засади судової влади в Україні. Конституційний Суд України. 1. Правовий статус суддів. Вимоги до кандидатів на посаду судді України. Порядок призначення суддів. Гарантії незалежності суддів 2.Правовий статус прокуратури та адвокатури в процесі здійснення правосуддя в Україні.				4	8
12	Тема 12. Територіальний устрій.				4	6

Житомирська політехніка		МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06-05.01/256.00.1/Б/ОК4-1-2024	
		Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 14	
№ з/п	Назва теми				Кількість годин	
					денна форма	заочна форма
	1. Адміністративно-територіальна, національна-територіальна і національно-державна автономія. Автономія в Україні. 2. Загальна характеристика Конституції Автономної Республіки Крим.					
13	Тема 13. Конституційні засади місцевого самоврядування. 1. Особливості здійснення місцевого самоврядування в містах Києві та Севастополі. 2. Гарантії здійснення повноважень і відповідальність місцевого самоврядування				4	6
Разом					42	80

7. Індивідуальні завдання

Завдання1.

Президент України своїм указом створив Конституційну комісію та поклав на неї завдання підготувати текст нової Конституції України. За результатами обговорення і схвалення цього проекту на розширеному засіданні Конституційної комісії Президент України видав указ про його винесення на всеукраїнський референдум для затвердження, який запропонував провести 1 січня.

*Дайте розгорнутий правовий аналіз зазначеного указу глави держави
Який порядок прийняття Конституції України?*

Завдання2.

В історії української конституційної думки кінця XIX – початку XX ст. рельєфно виділяються такі напрямки: а) народники (М. Грушевський, Р. Лашенко, С. Шелухін та ін.); б) консерватори (В. Липинський, С. Томашівський, В. Кучабський та ін.); націоналісти (М. Міхновський, С. Дністрянський, В. Старосольський, С. Рудницький та ін.).

Підготуйте повідомлення про основні політичні (конституційні) погляди (на вибір):

- а) народників;*
- б) консерваторів;*
- в) націоналістів*

Завдання 3.

На пленарному засіданні Конституційного Суду України під час розгляду конституційного подання Президента України щодо офіційного тлумачення Конституції України суддя-доповідач заявив, що «єдиною причиною, що викликає необхідність тлумачення Конституції та законів, є недосконалість юридичної техніки, пов'язана з неточними й неконкретними формулюваннями конституційного тексту. Якби текст Основного Закону був написаний чіткою й зрозумілою мовою, не допускав подвійного розуміння і не містив протиріч, то тоді усі суб'єкти державно-владних повноважень діяли б у чіткій відповідності

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 15

до Конституції і жодних протиріч і суперечностей не виникало б».

Чи згодні Ви з таким твердженням?

Наскільки обґрунтованою є висловлена позиція?

Завдання 4.

Проаналізуйте рішення Європейського суду з прав людини щодо заборони партій у справах «Партія Свободи і демократії (ÖZDEP) проти Туреччини», «Об'єднана Комуністична партія Туреччини та інші проти Туреччини», «Соціалістична партія та інші проти Туреччини» від. 25.-5.1998 р., "Партія добробуту (Refah Partisi), Ербакан, Казан та Текдаль проти Туреччини", Еррі Батасуна та Батасуна проти Іспанії .

Чи відповідає рішення про заборону Комуністичної партії України критеріям, що були встановлені практикою ЄСПЛ?

Завдання 5.

З метою врегулювання суперечностей між Верховною Радою України, Президентом України та Прем'єр-міністром України, що, на думку політиків, виникають через недосконалість Конституції України в частині врегулювання діяльності вищих органів влади, Голова парламенту запропонував Президентові та Прем'єр-міністру укласти між трьома владними інституціями тимчасовий договір про розподіл владних повноважень, в якому на період до внесення в установленому порядку змін до Конституції буде по-новому виписаний статус цих вищих органів влади.

Дайте правову оцінку такій пропозиції.

Чи є вказані державні інституції суб'єктами конституційного права, що можуть укладати подібний договір?

Завдання 6.

На парламентських слуханнях, присвячених сучасним проблемам українського конституціоналізму, народний депутат Л. заявив, що Конституція України не повною мірою відповідає демократичним стандартам, оскільки:

- 1) на першому місці стоїть розділ “Загальні засади”, норми якого нікого ні до чого не зобов'язують, а мають лише декларативний характер;
- 2) розділ, в якому встановлено права і свободи людини, стоїть на другому, а не на першому місці, що не відповідає ліберально-демократичним конституційним ідеалам;
- 3) в тексті зафіксовано не всі права і свободи, які відомі сучасній політико-правовій думці, а це значно знижує її регулюючий потенціал;
- 4) за народом закріплено право на всеукраїнському референдумі затверджувати зміни лише до трьох, а не до усіх її розділів.

Проаналізуйте таку позицію з точки зору змісту Конституції України.

Наскільки обґрунтованими, на Ваш погляд, є висловлені зауваження?

Завдання 7.

У зв'язку з поглибленням співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації, Верховною Радою України було прийнято Закон України № 268--VIII від 07.02.2019 «Про внесення змін до Конституції

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 16

України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору)», яким викладено абзац п'ятий преамбули Конституції України у такій редакції: «Піклуючись про зміцнення громадянської злагоди на землі України та підтверджуючи європейську ідентичність Українського народу і незворотність європейського та євроатлантичного курсу України».

З цього приводу народний депутат України А. висловив свою думку, що вказаний акт суперечить в цій частині Декларації про державний суверенітет України, в якій проголошено намір стати постійно нейтральною державою. Свою позицію він аргументував тим, що членство у військово-політичних блоках тягне за собою розміщення іноземних військових баз на території країни-учасниці. Однак відповідно до частини 7 статті 17 Конституції України на території України не допускається розташування іноземних військових баз.

При цьому навів досвід Ісландії, на території якої розміщено військово-повітряну базу у місті Кефлавіке, яка була створена саме у зв'язку із підписанням американсько-ісландської угоди, згідно з якою США взяли на себе зобов'язання з оборони Ісландії від імені НАТО.

Проаналізуйте вказану ситуацію.

Які існують військові гарантії державного суверенітету України?

Що собою передбачає дозвільний та заборонний підхід щодо розташування іноземних баз на території держави?

Завдання 8.

Проаналізуйте Рішення Конституційного Суду України від 14.03.2014 р. № 20 рп/2014 у справі щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим "Про Декларацію про незалежність Автономної Республіки Крим і міста Севастополя" та Рішення Конституційного Суду України від 20.03.2014 р. № 30рп/2014 у справі щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим "Про проведення загальнокримського референдуму" (справа про проведення місцевого референдуму в Автономній Республіці Крим).

Яку небезпеку для держави становить міжнародний та внутрішній (сепаратистський) тероризм?

Оцініть дії російської федерації з точки зору дотримання нею загальновизнаних принципів і норм міжнародного права.

Завдання 9.

В умовах надзвичайного стану, що був оголошений Указом Президента України на термін з 1 до 30 липня 2014 року, з метою забезпечення правопорядку та законності у державі, запобігання вчиненню тяжких злочинів, а також швидкого розкриття і розслідування злочинів, Верховна Рада України ухвалила рішення про внесення змін до ст. 29 Конституції України, а саме, надати право правоохоронним органам затримувати особу понад 72 години – до 96 годин.

За це рішення 2 липня 2014 року проголосувало 227 депутатів, 13 липня Президент України підписав цей законопроект.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 17

Дайте юридичний аналіз такій гіпотетичній ситуації.

Чи відповідають дії Верховної Ради України і Президента України чинному законодавству?

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН 1. Реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства (вільного, демократичного) та необхідність його сталого безпечного розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод
ПРН 2. Використовувати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області.	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 21. Вміти ідентифікувати та аналізувати проблеми, пов'язані з корупцією та недоброчесністю, формувати та оцінювати шляхи їх вирішення як у професійній діяльності, так і у суспільному житті на рівні, необхідному для формування нетерпимості до будь-яких проявів недоброчесності задля утвердження цінностей доброчесного суспільства.	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПРН 1. Реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства (вільного, демократичного) та необхідність його сталого безпечного розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.	Усне опитування, перевірка домашнього завдання, виконання практичних завдань, тестові роботи, перевірка завдань модульного контролю, екзамен
ПРН 2. Використовувати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області.	Усне опитування, перевірка домашнього завдання, виконання практичних завдань, тестові роботи, перевірка завдань модульного контролю, екзамен
ПРН 21. Вміти ідентифікувати та аналізувати проблеми, пов'язані з корупцією та недоброчесністю, формувати та оцінювати шляхи їх вирішення як у професійній діяльності, так і у суспільному житті на рівні, необхідному для формування нетерпимості до будь-яких проявів недоброчесності задля утвердження цінностей доброчесного суспільства.	Усне опитування, перевірка домашнього завдання, виконання практичних завдань, тестові роботи, перевірка завдань модульного контролю, екзамен

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 18

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

– поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання;

– поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі написання модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100
Для здобувача заочної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 19

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	40	40
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	20
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Презентація інноваційних ідей на тему, що вивчається; 2. Участь у наукових студентських конференціях (написання тез доповіді та презентація доповіді на конференції); 3. Публікація наукових статей; 4. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах	До 20	До 20
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	20	20
Участь у дискусії	10	10
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	10	10
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	40	40

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 1000бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{\text{нз}} = (P_{\text{Віс}} \times \text{ВК}_{\text{В}} + P_{\text{Удвіс}} \times \text{ВК}_{\text{Уд}} + P_{\text{...}} \times \text{ВК}_{\text{...}}) \times K_{\text{нз}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{нз}}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{\text{Віс}}$, $P_{\text{Удвіс}}$, $P_{\text{...}}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 1000бальною шкалою);

$\text{ВК}_{\text{В}}$, $\text{ВК}_{\text{Уд}}$, $\text{ВК}_{\text{...}}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, які встановлені за виконання окремого виду робіт під час

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 20

навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання цих робіт (дані для розрахунку вагових коефіцієнтів наведено в табл. «Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять»);

$K_{нз}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що встановлені за виконання завдань під час навчальних занять, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Модульний контроль 1	20	-
Модульний контроль 2	20	-
Разом за виконання завдань модульного контролю	40	-

Якщо здобувач вищої освіти виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. За складання екзамену здобувач вищої освіти може набрати 40 балів. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю у формі екзамену, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 21

частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Рекомендовані курси:

Вступ до конституційного права

https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UzhNU+CL1-1+2-18_T3

Права людини

https://prometheus.org.ua/course/course-v1:FFR+PRPD1-1+2-2-_T1

https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+HRCS1-1+2-21_T1

Громадянське суспільство

https://prometheus.org.ua/course/course-v1:OSCE+GGSCSO1-1+2-21_T1

Принципи організації державної влади

https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+IAP1-1+2-19_T3

Статус людини і громадянина

https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+VPO1-1+2-22_T2

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 22

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	суверенітет народу	sovereignty of the people
2	народовладдя	people's power
3	правова держава	rule of law
4	поділ влади	separation of powers
5	конституція	constitution
6	республіка	republic
7	унітарна держава	unitary state
8	права людини	human rights
9	природні права	natural rights
10	вибори	election
11	референдум	referendum
12	людська гідність	human dignity
13	виборчий процес	electoral process
14	парламент	parliament
15	народний депутат	people's deputy
16	парламентська більшість	parliamentary majority
17	парламентська коаліція	parliamentary coalition
18	законодавчий процес	legislative process
19	депутатська недоторканість	parliamentary immunity
20	глава держави	head of state
21	імпічмент	impeachment
22	представницькі повноваження	representative powers
23	конституція	constitution
23	уряд	government
25	органи виконавчої влади	bodies of executive power
26	місцеві державні адміністрації	local state administrations
27	міністерство	ministry
28	міністр	minister
29	делеговані повноваження	delegated authority
30	публічна влада	public authority
31	правосуддя	justice
32	судова влада	judicial power
33	прокуратура	prosecutor's office
34	державне обвинувачення	state prosecution
35	адвокатура	advocacy
36	правова допомога	legal aid
37	презумпція невинуватості	presumption of innocence
38	територіальний устрій	territorial organization
39	Автономна республіка Крим	Autonomous Republic of Crimea
40	територіальна громада	territorial community
41	місцеве самоврядування	local self-government
42	конституційна скарга	constitutional complaint
43	конституційний контроль	constitutional control
44	територіальна цілісність	territorial integrity
45	конституційна юрисдикція	constitutional jurisdiction

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 23

12. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/960ВР (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/960вр>
2. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 № 550ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55012>
3. Виборчий кодекс України : Закон України від 19.12.2019 № 3960ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3960ІХ>
4. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 7940VІІ (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/7940_18
5. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 31660VІ (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166017>
6. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 № 586–XIV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586014>
7. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/970ВР (зі змінами). URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/970%D0%B2%D1%80>
8. Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України від 05.03.1998 № 183/980ВР (зі змінами). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/183/980вр>
9. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : Закон України від 23.12.1997 № 776/970ВР (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/970%D0%B2%D1%80>
10. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 14020VІІІ (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402019>
11. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13.07.2017 № 21360VІІІ (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136019>
12. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 16970VІІ (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697018>
13. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 50760VІ (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076017>
14. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 22350ІІІ (зі змінами). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2235014>
15. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 № 37730VІ (зі змінами). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3773017>
16. Про політичні партії в Україні : Закон України від 05.04.2001 № 23650ІІІ (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365014>
17. Про статус народного депутата України : Закон України від 17.11.1992 № 27900XІІ (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790012>

Основна література:

1. Конституційне право України : підручник / І. М. Алмаші, М. М. Алмаші, І. М.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 24

- Берназюк [та ін.] ; рец. : С. В. Бобровник, В. О. Серьогін, А. Б. Медвідь. – Вид. 110те перероб., та допов. – Ужгород : РІК0У, 2023. – 536 с.
2. Конституційне право України : підручник / Т.М. Слінько, Л.І. Летнянчин, В.П. Колісник та ін.; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2020. 592 с.
 3. Конституційне право України / авт. колектив Терлецький Д.С та ін. : навч.0метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2020. 242с.
 4. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри. / Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, О.М. Лисенко, А.А. Мелешевич. К.: ВАІТЕ, 2021. 528 с. URL : https://www.osce.org/files/f/documents/9/d/489959_1.pdf
 5. Конституційне право України : навч. посіб. для підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання / [Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, І. І. Дахова та ін.]. Харків : Право, 2021. 368 с
 6. Савчин Михайло Конституція: люди та інституції (swot0коментар). Монографія. Київ. Юрінком Інтер. 2024. 679с.
 7. Совгіря О.В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 556 с.

Додаткова література:

1. Барабаш Ю.Г. Берченко Г.В. Ефективність індивідуальної конституційної скарги як засобу захисту прав особи в Україні // Вісник Конституційного Суду України. – 2021. – № 5. – С. 9-21.
2. Pyrohovska, V., Rezvorovych, K., Pavlichenko, I., Sushytska, Y., & Ostashova V. Human Rights Protection in the Context of Information Technology Development: Problems and Future Prospects. Futurity Economics&Law, 2024 Vol. 4 № 1. pp. 38–51
3. Popov G., Puhach A., Shkolnikov V., Baranovska T., Orobets K. Safeguarding Equal Rights In The Constitutional Practices Of Ukraine And European Nations From The 18th to 20th Centuries. SDGsReview . 2025. Vol. 5. PP. 1-28.
4. Nataliia Siur, Hanna Kuzmenko, Iryna Pavlichenko, Tetiana Malakhova, Andrey Pravdiuk. Constitutional Principles of Local Self0Government. Journal of low and sustainbale development. Vol. 11 No. 11 (2023): Continuous publication. pp.1-23 SC
5. Летнянчин Л. І. Свобода й людська гідність як фундаментальні конституційні цінності. Збірник матеріалів і тез науково-практичних заходів конституційного тижня. Частина перша. – Київ: Ваіте, 2021. С. 27 – 35.
6. Мартенюк Р. Президент і виконавча влада: співвідношення інститутів у практиці сучасних республік. Право України. 2020. № 3. С. 256-269.
7. Матат А. Конституційні принципи: правнича теорія і практика: монографія. Київ: ВАІТЕ, 2022. 180 с.
8. Самбор М. Конституційне право на свободу мирних зібрань в Україні.Право України. 2020. № 6. С. 251-272.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК4- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 25 / 25

Інтернет-ресурси

1. <http://rada.gov.ua/> – сайт Верховної ради України;
2. <http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України
3. <http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України
4. <http://www.president.gov.ua> – офіційне інтернет-представництво Президента України
5. <http://www.nbuv.gov.ua/> – сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського;
6. <http://irbis-nbuv.gov.ua> – сайт Національної юридичної бібліотеки України;